

Boekwinst op effecten: ruilarresten niet van toepassing

13 december 2010

De ruilarresten maken uitstel van winstneming, en daarmee uitstel van belastingheffing mogelijk. Bij de ruil van een activum – zoals een bedrijfsmiddel – kan de boekwinst op de afgestoten zaak 'doorgeschoven' worden naar het nieuwe activum. Vereist is dan wel dat de ingeruilde zaak vervangen wordt door een andere zaak die economisch gezien dezelfde plaats in de onderneming inneemt. Dat is niet het geval als een ondernemer de tot zijn ondernemingsvermogen behorende effectenportefeuille ruilt voor effecten met een defensiever risicoprofiel. Ook niet als die omwisseling plaatsvindt op aandringen van de bank, zo heeft de Hoge Raad recent beslist.

Pensioenstichting X had haar vermogen belegd in beursgenoteerde effecten ter dekking van de bij haar ondergebrachte pensioenverplichtingen. Die effectenportefeuille werd beheerd door bank Z. Eind 2005 drong Z er bij stichting X op aan om haar effectenportefeuille te verkopen en die te vervangen door effecten met een defensiever risicoprofiel. De bank vond dat noodzakelijk vanwege de specifieke doelstelling van de stichting.

X volgde dat advies op, en verkocht al haar afzonderlijke aandelenfondsen en verving die – met het oog op een verdere risicospreiding en ter besparing van de beheerkosten – door een belegging in zogenaamde multi manager aandelenbeleggingsfondsen. X behaalde bij de verkoop van de effecten een boekwinst van € 282.289. Die winst wilde zij met toepassing van de ruilarresten afboeken op de kostprijs van de nieuw verworven effectenportefeuille. Volgens X was de ruilgedachte op die boekwinst van toepassing, ook al omdat sprake was van een door de bank afgedwongen vervreemding van de aandelen.

Rechtbank Arnhem, in beroep Hof Arnhem en in cassatie de Hoge Raad beslisten dat X de ruilarresten niet kon toepassen. Volgens de belastingrechter was geen sprake van een ruil: X had de opbrengst van de verkochte effecten geïnvesteerd in effecten die qua netto rendement en risico fors verschilden van de verkochte effecten. Die verschillen waren zo groot dat de nieuwe effecten niet – in economische zin – dezelfde positie in het vermogen van X innamen als de afgestoten effecten.

Commentaar

De Hoge Raad heeft in een lange reeks van arresten, vanaf 1951, steeds geweigerd om de ruilarresten toe te passen op de boekwinst bij ruil van effecten. Steeds met dezelfde motivering: de nieuwe effecten nemen in economische zin niet dezelfde positie in het ondernemingsvermogen in als de afgestoten effecten. Daarbij maakt het niet uit of het om een ruil van aandelen voor aandelen

gaat, of van obligaties voor obligaties. Beursgenoteerde effecten zijn kennelijk uniek qua risico en rendementspositie, een gelijke positie binnen het ondernemingsvermogen is door ruil onhaalbaar. De uitspraak bevestigt een aloude volkswijsheid: van ruilen komt huilen.